

İnşaat Uygulama (Yapı İşletmesi) Mühendisliğinde Kongre Düzenlemenin Etik ve İlkeleri

Doğan SORGUÇ¹

1. GİRİŞ

İnşaat Mühendisliğinde kongre düzenlemek sosyo-eğitsel bir etkinliktir. İnşaat Mühendisliği eğitiminde sosyal bilimler ve insan davranışlarına gereken yerin verilmeyişi meslektaşlarımızın, bu alanlarla ilgili uygulamaları el yordamıyla öğrenmelerine veya hiç öğrenmemelerine neden olmaktadır. Bunun sonucunda sosyal etkinlikler doğal olarak bu uygulamalara yabancı meslektaşlarımızın omuzlarına yüklenmekte ve gereken düzeye ulaşamayarak ciddi anlamda kurumsallaşamamaktadır.

Kurumsallaşma, yakın ve uzak çevrenin etkinliği benimsemesi, ona katkıda bulunarak büyük ölçüde hız ve güç kazanması olayıdır. Bu konu toplumsal etkileşimden kaynaklanan sonuçları beraberinde getirmektedir. Nitekim İzmir'deki IMO XIV. Teknik Kongresinde katılımcılar teknik kongrelerin, artık uygulama sorunlarına yer ve ağılık vermesini ısrarla istemişlerdir. Bu durumda konu inşaat mühendisliği formasyonunun dar (statik) kapsamından ekonomi, insan, toplum ve kültür; dolayısıyla insanın yaşama alanına kaymış bulunmaktadır. Çağdaş inşaat mühendisliğinde bu bilim alanının adı Yapı İşletmesi olup işletmeciliğin beşiği ABD den dünyaya hızla yayılmıştır. Türkiye'nin bu gelişmelerden (kültürden) yeterince yararlanamadığı IMO XV Teknik kongresi ve IMO II. Yapı

¹ İTÜ, İnşaat Fakültesi, Maslak, İstanbul.

İşletmesi Kongresi konularının sistematüğinden, düzenleme kurullarının yapı ve hazırlık biçiminden anlaşılmaktadır.

Türk İnşaat mühendislerinin bugünkü istek ve sorunlarına, uygun bir sistem (düzen) izleyerek eğilmek, belirtilen kültür birikiminin ilk aşaması olacaktır. Bu aşamaya yer vermemek, bundan sonraki gelişmenin—her işte olduğu gibi—keşmekeşe dönüşmesine yol açacak, süre ve emek kaybına neden olacaktır. Aynı temel yaklaşım yazarın üye olduğu tarihten bu yana İMO yöneticilerince daima dile getirilmiş bulunan, üye/oda iletişim ve etkinliğinin başarısına da katkıda bulunacaktır. Başka bir değışle Türk İnşaat Mühendisliğinde “oyma” akli gerektiren bir çağdaşlaşma için önce anılan kongrelerin doğru ve etkin düzenlenmesi kaçınılmaz olmaktadır.

Bildiri; inşaat mühendisleri camiasında ortaya çıkan istek ve gelişmelerin, kongre düzenlemesinden başlayarak karşılanabilmesi açısından, kültür altyapısına dayalı atılımcı biçimde temel ve yöntemlerin tartışmaya açılması amacını taşımaktadır. Bu açıdan yazarın daha önceki İMO teknik kongre deneyimleri ve son düzenlenen iki kongrede gözlenen isabetsizlikler, konuyu açıklığa kavuşturacak niteliktedir.

2. KONGRE DÜZENLEMEDE BAŞARININ İLKE VE ÖGELERİ

Etkin sonuca, amaç ve amaca giden yolların (yöntemlerin) çok yönlü tartışılıp kullanılması ile ulaşılır. Bu husus, önce konunun sistemsal biçimde de alınmasını gündeme getirmektedir. İnsan beyninin şebekeler (ağlar) ile değil, doğrusal biçimde düşünmesi, etkin sonuçlara ulaşılmasını engellemektedir. Bu husus özellikle çağdaş kültür düzeyine sahip olmayan ülkelerde ortaya çıkmaktadır. Çağdaş kültür düzeyindeki (gelişmiş= sanayileşmiş) ülkeler ise, anılan güçlüğü çok yönlü organizasyon ve eşgüdüm becerisi ile aşmaktadırlar. Harvard Üniversitesinde yapılan bir araştırmada tüm toplumlar amaca (işe) veya prestije dönük olmak üzere iki gruba ayrılmışlardır. Bu grupların, toplumların sosyal ve ekonomik düzeylerine göre oluştuğı ve başarı düzeyini belirlediğı açıktır. Gelişmiş toplumlarda bu hususta en etkin araçlarından biri kongrelerdir. Bu nedenle, amaç ve işlev dışı, prestije dönük—kağıt üzerindeki—(sivil) organizasyonları ile eşgüdüm fakiri olan Türkiye’de, meslek odalarının ve düzenlenen kongrelerin etkinliği büyük önem taşımaktadır. Geri kalmış ülkeler, diğerleri ile

birlikte, bu etkinliğin çağdaş düzeye ulaştırılmasının yollarını aramalıdır- lar.

Avrupa ülkelerinde kongre (lat.congresion=biraraya gelip tartışma), ABD 'de convention (lat.convenire = ortak inançlar çerçevesinde anlaşma ama- cı ile toplanmak) adı altında düzenlenen toplantılarda gözönüne alınması gereken (asgari) hedefler-yukarıdaki açıklamalar ışığında- şunlar olmak- tadır:

- Meslek ailesinin oluşumu

-Toplumsal örgütlenme, çağdaş toplumun başlıca özelliklerindedir. Mas- low, insanını fiziksel ve güvenlik ihtiyaçları ardından, bir çevreye aidiyet gereksiniminin bulunduğunu saptamıştır. Bu aidiyet meslek adamında, özgüvenin kaynağı olmakta ve birbirini tanıma görüşbirliği, ortak çıkar ve dayanışma bilinci yaratmaktadır. Kongreler, aidiyeti en üst düzeyde güçlendirecek biçimde düzenlenmelidirler.

- Kamuoyu oluşturma

İnşaat sektörü, ülke ekonomisinin inşaat ile ilgili tüm gereksinimini kar- şıladığından, toplum ile çok kapsamlı bir etkileşim içindedir. Bu çerçevede kongreler ilgili kesimlerle, toplum yararına yeni proje ve organizas- yonlar, iş olanakları ve mesleksel çekim açısından, kamuoyu yaratmaya yönelmelidirler. Almanya'da kamu yönetimi, benzer toplantılardan yarar- lanarak alacağı kararlarını (yasal düzenlemelerini) önce kamuoyunun eleştirisine sunmaktadır.

Kamuoyu oluşturmak için kongreler, öncelikle kamuoyunu ilgilendiren bildirilere yer vermekte veya ilgilendiren konular etrafında düzenlenmek- tedirler. Bu hususta her kongreye bir hedef konu adı verilmektedir.

- Mesleği geliştirme

Yukarıdaki açıklamalar, ülke ekonomisinde çok kapsamlı bir etkinlik ala- nına sahip bulunan (Tablo 1) inşaat sektöründe, kongre toplantıları ile ka- muoyu ve kamu yönetimine inşaat ve ekonomi politikası, uygulama, standartlar, etik ve çağdaş eğitim açısından verilecek mesajların, tüm ilgi-

li kuruluşlar kadar, inşaat mühendisliği gelişimine de katkıda bulunduğu açıktır.

- Kişisel gelişim

İnsan, yaşamı göreceli değerlendirir. Kesinlik (maddi değerlendirme), ancak (fiziksel) dar mühendislik alanında yapılabildiğinden, genel gelişme ve değişimin dayandığı yaratıcılık, ortak bir temele sahip değişik düşüncelerin karşılaşması sonucu doğar. Bu nedenle İ.Ü.doktora salonunda “Fizik biliminin gelişimi ile fizikçilerin kişisel ilişkileri arasındaki bağıntılar” konulu bir konuşma yapan Alman Alexander von Humboldt Vakfının ünlü genel sekreteri fizikçi ve filozof, aynı zamanda bilim politikası uzmanı Dr.H.Pfeiffer anılan bağıntuların fiziğin gelişmesine olan katkılarını kendi yaşam izlenimlerine dayanarak anlattıktan sonra, “tüm ülkelerin bilim adamları, dünya bilim ailesinin üyeleridir. Onların ilham ve yaratıcılık için birbirleri ile dostluk ve iletişim içinde olmaları kaçınılmazdır” demiş ve içine kapanık olma veya fazla ders miktarı vb. nedenlerle kendilerine ve birbirlerine vakit ayırmayanların gerçek anlamda bilim adamı (yaratıcı) olamayacaklarını vurgulamıştır. Aynı husus, yaratıcılık isteyen tüm meslekler, bu arada mühendislik alanındakiler için de geçerlidir. Kongreler, bu ilişki ve iletişime dayalı insan gelişiminin çok etkin ortam ve araçlarıdır. Kongrelerin bu işlevine, katılımcı ve ilgililere kazandırması beklenen ufuk, çağdaş bilgiden kaynaklanan güç ve kendine güven eklenmelidir.

Bu nedenle kongrelerde, hataları ele alarak çözüm yollarını tartışan açık yürekli ve alçak gönüllü bildirilere öncelikle yer verilmelidir.

3. TÜRK İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİNDE KONGRE DÜZENLEME ÖRNEKLERİ

3.1. IMO şimdiye kadar 15 adet Teknik Kongre düzenlemiştir. Bunlar O.D.T.Ü.İnşaat Mühendisliği Bölümünün belirli (Structure) öğretim üyeleri tarafından yönlendirilmiş ve genellikle akademik tasarım (boyutlandırma) konularında gençlerin yaptığı tez vb. çalışmalarının sunulması ile akademik düzeyde kalmıştır. İMO XIV.Teknik Kongresinde katılımcıların gelecek teknik kongrelerde uygulamaya ağırlık verilmesi gereğini özenle vurgulamaları sonucu aynı öğretim üyeleri ve serbest danışman

tasarımcılardan oluşan düzenleme kurulu aşağıdaki kongre konularını duyurmuştur:

(A) Tasarım Uygulamaları (B) Yapım Uygulamaları (C) Yasal ve Yönetimsel Sorunlar (D) Önemli Mühendislik Uygulamalarının Tanıtımı. Bu listede ağırlıklı grubun (en az $\frac{3}{4}$ oranında) İnşaat İşletmeciliği alanı olmasına karşı, Düzenleme Kurulunda bu (çok büyük; ayrıca, bilimsel yapı ve araştırma yöntemleri gereği) modern uzmanlık alanından kimsenin bulunmayışı ve C grubu içeriğindeki sistematik hatalar Kongre yöneticisine yazılan (Ekl) e-Mail’de dile getirilmiştir. Bu mesaja İMO’dan, “konunun düzenleme kuruluna iletildiği” dışında hiçbir yanıt alınamamıştır. Bu durum, Türkiye’de Mühendislik ve özellikle İnşaat Mühendisliği kongresi düzenlemedeki hedef ve yöntemlerin tartışılması gereğini gündeme getirmiştir. Bunun üzerine, C grubunda Yönetimsel Sorunlar çerçevesinde tartışılması amacı ile hazırlanan (eldeki) bildirin Giriş kısmında görülen özeti Kongre yönetimi, kongre ile ilgili saymamıştır. Bu husus Kongre Düzenleme kurulu Başkanı tarafından yazara bildirilmiştir.

Sürekli aynı yönetici ve kendisinin yönetsel akışkanlıkları ile düzenlenen İMO XVI.Teknik Kongresinin yukarıda açıklanan ilkeler açısından başarısı, B ve D gruplarındaki bildirilerin önce inşaat işletmeciliği temel üretim ve maliyet işlevleri (Sorguç,1985) C grubundakilerin ise Proje Yönetimi yapısı (standartları) çerçevesinde değerlendirilmesine bağlı bulunduğu açıktır. Zira aksi halde konuların inşaat (yapı) işletme disiplini içindeki tutarlılığı ve disiplin bütünlüğü sağlanamayacağından kongrenin, 1950’li yılların “şantiye şefi” kültür düzeyini aşması çok zor olacaktır. Bu açıdan bakıldığında ya C2 - C4 konularının Proje Yönetimi içinde ele alınması ya da (C) grubunun (C1) Süre Yönetimi, (C2) Maliyet ve Finansal Yönetim, (C3) Sözleşme Uygulaması (İhale yöntemleri ve yasal sorunlar dahil), (C4) Kalite Yönetimi biçiminde oluşturulması gerekirdi. (C) grubu içinde en önemli konu, (C6) Yönetimsel Kültür (insan ve organizasyon) sorunlarıdır. Bunun yerine (C5) Etik Sorunlarının bulunuşu konuyu yüzeyselliğe itmektedir. Gerçekten Türkiye gibi çağı yakalayamamış ve çağdaş gelenekler oluşturamamış bir ülkede, kültür sorunlarını çözmeden çağdaş etiğe ulaşmak olanağı bulunmamaktadır. (C5) İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği konusuna yer verilmeyişi, kongre programını uzman bir inşaat işletmecisinin görmediğini kanıtlamaktadır. Nitekim kongre kitabı da bildirilerin (ve dolayısı ile) kongrenin, öngörülen (istenen) uygu-

lama (yapı işletmesi) düzeyine ulaşmadığını zira sözkonusu uygulama alanında yeterli sayıda bildiri çekememiş olduğu açıktır.

3.2. İMO İzmir Şubesinin İzmir'deki Üniversitelerle birlikte düzenlediği 1.Yapı İşletmesi Kongresi, İnşaat Mühendisliğinin bu en modern ve en hızlı gelişen (profesyonel yönetim) alanında çok başarılı bir başlangıç olmuş ve yapılan görüşmeler sonunda, uygulamanın yerleşmesi amacı ile, 2.Kongrenin de aynı biçimde İzmir'de yapılması kararlaştırılmıştır. Oysa bu Kongre, yöneticinin İMO İzmir Şubesi ile olan kişisel anlaşmazlığı nedeni ile İMO dışında düzenlenmiş, ayrıca karar, 1.Duyuruda adları geçen Düzenleme Kurulu üyelerine hiç danışılmadan alınmıştır. İlk amacı, İnşaat Mühendislerine çağdaş yöneticiliği tanıtarak onları, başka meslek sahiplerinin ele geçirmeye başladığı inşaat yönetimine kazanmak olan bu kongrelerin İMO dışında düzenlenmesi, onları yukarıda sayılan ilkelerden uzaklaştıracak ve başarılarını daha başlangıçta engelleyecek niteliktedir. Ayrıca kongre yöneticisinin karar alırken haberdar etmediği kurul üyelerini tek taraflı bağlaması, ne derece doğrudur?

Bu sorun Haziran 1999 sonunda alınan bir randevu üzerine kongreyi düzenleyen meslekdaşımıza İTÜ Maçka tesisinde yapılan bir toplantıda dile getirilmiş ve şu çözümler önerilmiştir:

- Yapılacak kongrede: 1.Kongredeki gibi, İMO İzmir Şubesinin tam katkısının sağlanması. Bunun gerçekleşmemesi halinde,
- Kongre yönetim ve düzenlemesinin vakit geçirmeden İstanbul'daki bir akademisyen arkadaşımıza devredilmesi; veya,
- Kongrenin başından "2" sayısını çıkararak 1.Kongrede alınan karar uyarınca 2.Yapı İşletmesi kongresini ileride İMO ile düzenleme olanağının sağlanması. Böylece yapı işletmesi için yaşamsal değeri olan bir geleneğin yerleşmesine olanak sağlanamaması..

Buna karşı arkadaşımız, yukarıdaki önerileri, "tükürdüğünü yalayamayacağı" gerekçesi ile kabul etmemiş; İMO İzmir Şubesi ile yapılan temaslarda ise Odanın bu yöneticimize hiçbir destek vermeme kararı aldığı öğrenilmiştir.

Diğer bir soru, Danışma kuruluna danışmadan düzenlenmiş olan Kongre konularında görülmektedir. Maliyet ve Finansal Yönetim, Planlama, Yapı Mevzuatı, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği yaklaşık 10 yıldan beri Proje Yönetimi çerçevesinde, Proje yönetiminin alt bölümleri içinde ele alınmaktadır. Böylece konular, yönetici inşaat mühendisi açısından bütünleşmektedir. 1960 öncesi kullanılan Yapı Mevzuatı deyimini, inşaat mühendislerine sadece yasa ve yönetmeliklerdeki kuralları, bunların temeldeki mantığına inmeden meslek teknik okulu düzeyinde (yüzeysel) öğretmekle yetindiğinden, artık güncelliğini yitirmiş yayınlarla kalmıştır. Bu konu 1970'li yıllardan başlayarak, borçlar ve ticaret hukukuna dayalı "İnşaat Hukuku ve Sözleşmeler", daha sonra Proje Yönetimi çerçevesinde, Sözleşme Uygulamaları (Contract Administration) adı altında ele alınmıştır. Yapı Elemanları konusu, eski ders programlarında "mimarlık bilgisi" (tasarım) alanında, Bina Tasarımına Giriş niteliğinde düzenlenmiş olduğundan bugünkü Yapı İşletmesi öğretimi dışında bulunmaktadır. Konunun "Yapı Elemanlarının Üretimi" biçiminde düşünülmesi halinde, tüm inşaat üretimini (teknoloji) kapsayan Proje yönetiminde ele alınması gerekmektedir. Yapı Makineleri, İskele ve Kalıp Sistemleri ile (girdiler anlamında) Yapı Elemanları Proje Yönetimi içinde, "Kaynak Yönetimi" içindedir. "Şantiye Tekniği" bir teknoloji (seçimi) konusu olarak, yukarıda Proje Yönetimi içinde sayılan tüm alt Yönetim konularını ilgilendirdiğinden, gelişmiş ülkelerdeki İnşaat İşletmeciliği ders programlarında ayrı bir yere sahip bulunmamaktadır.

Yukarıda açıklanan (yeni) düzenleme, yapı işletmesi konularını yönetici inşaat mühendisi açısından bütünleştirmektedir. Esasen inşaat işletmeciliği, işletmeciliğin (ve inşaat işletmeciliğinin) dünyadaki bayraktan olan ABD'de, "İşletmeciliğin inşaat bilgisayara desteğiyle uyarlanması" biçiminde tanımlanmaktadır. Oysa Kongrenin konular listesindeki düzen, geçmişteki şantiye şefliği anlayışı çerçevesinde uygun olarak, genel işletme konularını (bireysel) birbirinden kopuk biçimde sergilemekle yetinmektedir. Buna karşı Yönetici inşaat mühendisliği, konular arasında ilişkiler kuran bir bütünlüğün sağlanması halinde gelişecek ve inşaat sektörüne katkıda bulunabilecektir. Kongre programı bu biçimiyle klasik şantiye mühendisleri ve klasik işletmecilikle ilgili uzmanları ayırıştırarak kendileri ile ilgili ayrı toplantılarda buluşturacak niteliktedir. Aynı soruna yazar, İzmir'de düzenlenen 1.Yapı İşletmesi Kongresi hazırlık aşamasında parmak basmışsa da kongre başkanının bunu "kendi yoğurt yeme biçimi" olarak saydığı anlaşılmıştır.

4. SONUÇ

Yukarıdaki açıklamalardan, Türkiye’de İnşaat Uygulama (İnşaat İşletme) Mühendisliği Meslek İçi Eğitiminin önemli bir parçası olan Kongre düzenleniminin 1.Giriş bölümünde belirtilen başarısı doğrultusunda ilke ve öğeleri, 2.Bölümde açıklanmış bulunmaktadır. 3.Bölümde sunulan örnek olaylar ışığında bu kongrelerin başarılı olması için hazırlanan (ilk) öneriler aşağıda özetlenmiştir:

- İnşaat Uygulama (Yapı İşletme) Mühendisliği alanında kongre düzenleniminin hedef ve ilkeleri açık ve kesin biçimde belirlenmelidir. Bu konuda baz oluşturması amacı ile yapılan ilk hazırlık yukarıda (2.bölüm) açıklanmıştır. Bunların nasıl belirlenebileceği de, ilgili kongrelerde veya düzenleme kurullarında tartışılarak (kongrelerde) karara bağlanmalıdır.
- Yaşamın değişim gereksinimleri nedeniyle, yukarıda belirtilen çalışmalar sürekli yapılmalı ve bir kongrede kabul edilen hedef ve ilkeler ışığında kongrenin başarısı, aynı kongrede tartışılarak ertesi kongre düzenlemesine ışık tutulmalıdır. Bu çalışma için Düzenleme ve Değerlendirme Kurullarındaki üyelere bir Kongre İzleme ve Değerlendirme Kurulu oluşturulmalıdır.
- Yukarıda belirtilen çalışmalar çerçevesinde İMO tarafından düzenlenen Teknik Kongre ile İMO desteğiyle düzenlenen Yapı İşletmesi Kongreleri arasında, -özellikle İMO XVI.Teknik Kongresinde ortaya çıkan talebin getirdiği değişim zorunluluğu karşısında- işbölümü veya işbirliği olanakları araştırılmalıdır.
- Yukarıda belirtilen çalışmaların başarısı için İMO Kongre yöneticiliğine (Düzenleme Kurulu Başkanlığına) IQ yerine EQ düzeyi yüksek olan Atena Tipi (Handy,1995) bir bilim adamı seçilmelidir. Geniş ufuklu ve yüksek derecede empati sahibi olup (Goleman,1998) değişik alanlardaki insanlarla etkin ekip çalışması gerçekleştirebilecek bu yönetici yerine, 3.Bölümde açıklanan kongrelerdeki Zeus (“dediğim dedik”) tipinde oldukları açıktır. Bu durum İMO XVI.Teknik Kongresinin Eğitim oturumunun yönetiminde de kendini göstermiştir (Sorguç,1999).

- Kongre konularında ortaya çıkan değişiklik ihtiyacı karşısında, kongre yöneticisinin Atena kültür yapısı ötesinde, uygulama (işletme) mühendisliğinin sosyal (insan+organizasyon) ve ekonomi bilimleri altyapısına da sahip olması gerekmektedir. Nitekim yazarın Ek I'de görülen yazısının temelinde İMO XVI.Teknik Kongresine Yapı İşletmesi alanında sunduğu fenomenoloji bildirilerine Kongre yönetiminden gelen gülünç düzeltme isteklerini eleştirel biçimde yanıtlaması üzerine, yönetimin bunları tek taraflı kongre programına almaması yatmaktadır. Aynı olumsuz davranış İMO XVI. Kongresinde ortaya çıkmışsa da bildirinin dışlanması, bilinçli bir üye engellemiş bulunmaktadır. Ayrıca, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği gibi inşaat uygulama (Yapı İşletme) mühendisliğinin çok önemli bir alanında yürütülen geniş kapsamlı bir bilimsel araştırma için istenen TÜBİTAK desteği, dar inşaat mühendisliği öğretim üyesi bir bilirkişi tarafından "bu alanda bilimsel araştırma yapılamaz" gerekçesi ile reddedilmiştir.

1.Yapı İşletmesi kongresinde yazarın fenomenoloji'ye dayalı bildirisinde sunduğu örnek olaylardaki tüm olumsuzluklar sürmektedir (Sorguç, 1996). İsim verilmeden sergilenen bu örnek olaylardan biri nedeni ile hedef alındığını ve hakarete uğradığını belirten bir öğretim üyesi tazminat davası açmıştır.

Bu olaylar, genel ve akademik ortamdaki anlayış düzeyini gözler önüne sermektedir (Arsel,1977). Geri kalmış ülkelerin altyapı yetersizliğinden kaynaklanan bu düzey, inşaat uygulama (Yapı İşletmesi) doçentlik sınavlarına atanan jüri üyelerinde (sınav sonuçlarında) ve öğretim kadrolarına yerleşip 1950'li yılların ders programları ile eğitim yapanlarda da görülmektedir. Son deprem, inşaat mühendisliğimizin çağdaş planlama, organizasyon ve uygulama açısından yetersizliğini en güçlü biçimde kanıtlamıştır. Ayrıca, Türkiye'nin No 1 konusunun yönetim kalitesi olduğunu artık kamuoyu da tartışmaya başlamıştır

- Yukarıdaki durumun değişmesi, önce kongre yöneticilerimizin niteliğinden başlamak gereğini gündeme getirmektedir. Zira Türkiye'deki insan kültürünün çağdaş olmayan (heterojen) niteliği (Arsel,1977) öncelikle sürükleyici alan ve noktaların seçilmesini kaçınılmaz kılmaktadır. Gerçekten halkımız da "Türk milleti başına bakar", "Balık baştan kokar" gibi özdeyişler ile, yöneticinin kilit işlevine işaret etmektedir.

Öte yandan kongreler, düşünce ve iletişim olanakları ile çağdaş hareketin ilk basamağını oluşturacak “kuluçka makineleri” dirler.

- Türkiye’de çağdaşlaşmanın önkoşulu olan toplumsal kültür düzeyini yükseltmek (Sorguç) çok uzun vadeli bir süreç iken, bu süreçte başarılı sonuçlar alınmasını sağlayacak temel unsurun profesyonel yönetici olduğu bilinci içinde, ekonomide büyük ağırlığa sahip olan inşaat sektöründe bu kilit elemanı sağlayacak uygulama mühendisliği kongrelerinin yaratabileceği değişim özlemi içinde yazar, bildirideki amacın kimseyi hedef almak değil, konunun gereği gibi önemsenmesi, geniş kapsamlı tartışma ve ilginin sürdürülmesi ile Türkiye’nin inşaat mühendisliğinden başlayarak çağdaşlaşması dileği olduğunu vurgulamaktadır.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Sorguç, V.D.**, 1985, Yapı İşletmesi Ders Notu II, İ.T.Ü.İnşaat Fakültesi Matbaası, İstanbul.
- Handy, C.**, 1995, Gods of Management, Arrow Books Limited, London
- Goleman D.**, 1998, Duygusal Zeka, Varlık/Bilim Yayınları, İstanbul
- Sorguç, V.D.**, 1999, İnşaat Mühendisliği Eğitiminin Temel İlkeleri, TMH Sayı 44, syf.36-45
- Sorguç, V.D.**, 1996, Deneyimler Işığında (İTÜ) Yapı İşletmesi Programı, I.Yapı İşletmesi Kongresi, İMO İzmir Şubesi, İzmir, syf.35-51
- Arsel İ.**, 1977, Biz Profesörler, Kendi yayını
- Sorguç, V.D.**, Hazır Beton Dergisi, “İnşaat Sektörünün Sorunları İnsan (=Kültür) Sorunlarıdır”,Hazır Beton Birliği Yayını, Yıl 2 Sayı 7

EK1

From: Dogan SORGUC <dsorguc@srv.ins.itu.edu.tr>
To: <imo@imo.org.tr>
Sent: 23 Mart 1999 Salı 13:38
Subject: Acilen yanıt ricasi

XV. Teknik kongre Yürütme Kurulu ve Sayın Dr. Isikhan Guler, IMO Baskani

IMO XV Teknik kongresinin Insaat Muhendisliginde uygulamaya yönelik konular uzerinde duzenlenmesi sevinc yaratmistir.

Bilindigi gibi insaat muhendisliginin uygulama konulari Yapi Isletmesi bilim dalini ilgilendirmekte ve bildirilerin degerlendirilmesi bu bilim alaninin temel birikimini gerektirmektedir.

Yurutme kurulunuzda bu alanin bilimsel birikimine sahip uyelerinin bulunmayisi, istenen bildirilerin nasil degerlendirilecegi sorusunu gundeme getirmektedir.

Bildiri ozetleri ile ilgili tarihin yaklasmis bulunmasi dikkate alinarak bu sorunun acilen yanitlanmasini iznimize sunarim

Saygilarimla

Prof.Dr.Dogan Sorguc

EK2

Tablo 1: İnşaat Mühendisliği Etkinlik Alanı

ÇALIŞMA ALANI		İşlev	Nitelik (ve istihdam)	Gereken Ek Bilgi
Genel	Özel			
Tasarımcı Müh.	Yapı Tasarımı	Klasik İnş.Müh.	Klasik (Sınırlı)	Bina, Ulaşım, Su vs.yapılan
	Sistem Tasarımı	Proje Tasarımca	Disiplinlerarası (çok sınırlı)	Proje yönetimi Sistem Mühendisliği Yararlık analizleri İktisat Hukuk (İş, Ceza, Borçlar, İdare) İşletme Ekonomisi
Uygulayıcı Müh.	Yönetici Müh.		(geniş)	
	-İşveren ile çalışma	Proje Yöneticisi	Disiplinlerarası (sınırlı)	Yukarıdaki gibi
	-Yüklenici ile çalışma	Şantiye-şefi		Hukuk İktisat İşletme Ekonomisi İş Psikolojisi İş Güvenliği
	Danışman Müh. -Tasarım	-Tasarım Danışmanı	(çok sınırlı) Klasik	
	Uygulama	-Uygulama Danışmanı	"	
İş Sahibi Müh.	-Nalburiye	-Esnef Müh.		Muhasebe
	-Taşeron vs.			Vergi
	-İnşaat Malz. Ticareti	-Tüccar Müh.		Vergi Muhasebe Ekonomi
	Taşınmaz ticareti			İmar H.-Şehircilik
	Yüklenicilik	-İş Adamı		Yapı İşletme Hukuk İşletme Ekonomisi Muhasebe
	-Kooperatifçilik			Davranış bilimi-Hukuk
	-Yap-satçılık			Şehircilik Hukuk
	-Bakım-tamir			İşletme Ekonomisi
	-Devre mülk kuruluşu	-Girişimci		-Ülke ekonomisi
	-Yap işlet devret			Uluslararası Ekonomi Finansmanı

Mühendisliğin Tanınması

1. İnsanların yararına insanları örgütleme, yönetme, doğaki malzeme ve gücü kontrol etme sanatı.
2. Bütün vakıalar bilinmeyen veya bilinmesi olanağı bulunmayan çok seçenekli durumlarda optimal çözümün elde edilmesi
3. İnsanların verimliliğini yükseltme sanatı